

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ កសល ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ / Public
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

**ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីនៅនឹងចម្លើយរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាចំពោះបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់
អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធរូបវន្តនៃ “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំដោះលែងបន្ទាន់របស់ លោក នួន
ថា, លោក ខៀវ សំផន និងអ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ” របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង**

ដាក់ដោយ:	ធ្វើជូន:	ធ្វើជូន:
សហមេធាវីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល	សហព្រះរាជអាជ្ញា
លោក ផាត់ពៅស៊ាង	ឯកឧត្តម គង់ ស្រីម	លោកស្រី ជា លាង
កញ្ញា Diana ELLI, QC	ចៅក្រម Mottoo NOGUCHI	លោក Andrew CAYLEY

	ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKA-MILART	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើម បណ្ឌិតរដ្ឋប្បវេណី PICH Ang Elisabeth SIMONNEAU FORT
	ចៅក្រម Chandra NIHAL JAYASINGHE	

ឯកសារទទួល
DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date of receipt/date de reception):
..... ០៥ / ០៤ / ២០១១ .....

ម៉ោង (Time/Heure) : ..... ០៨ : ៥០ .....

អ្នកទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង / Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: ..... SANN RADA .....

ចៅក្រម សោម សិរិវឌ្ឍ

ចៅក្រម ស៊ុន វិទូ

ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

ចៅក្រម ម៉ង់ មុន្នីចរិយា

ចៅក្រម Florence MUMBA

I សេចក្តីផ្តើម

១. នៅថ្ងៃទី ១៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១, អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញ “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំដោះលែងបន្ទាន់របស់លោកនួន ជា, លោក ខៀវ សំផន និង អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ” (សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់តវ៉ា)^១។ នៅថ្ងៃទី ៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ មេធាវីការពារក្តី អៀង ធីរិទ្ធ (ជនជាប់ចោទ) បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចនោះ (បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តី)^២ ហើយដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបនៅថ្ងៃទី ២១ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១១ (ចម្លើយតប)^៣។ ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការព្រហ្មទណ្ឌបានជូនដំណឹងដល់មេធាវីការពារក្តីនៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ថា: អង្គជំនុំជម្រះតុលាការព្រហ្មទណ្ឌនឹងមិនមានបំណងបើកសវនាការផ្ទាល់មាត់ទេ។ ហេតុដូច្នេះ មេធាវីការពារក្តីតទៅនេះត្រូវដាក់នូវចម្លើយតបរបស់ខ្លួន។

II. សេចក្តីសន្និដ្ឋានតប

២. ចម្លើយតបបានចោទថា: “បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តីត្រូវត្រូវបានបដិសេធបោលទាំងស្រុងដោយសារថាជនជាប់ចោទខកខានមិនបានបង្ហាញឱ្យឃើញថាអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិតជាមានកំហុសក្នុងការអនុវត្តធានាសិទ្ធិរបស់ខ្លួនឡើយ[...]”^៤។ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យពិចារណាថាវិធាន ១០៤ និង វិធាន ១០៥នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបានបញ្ជាក់ថា: យុត្តាធិការទៅលើបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការព្រហ្មទណ្ឌ គឺអាចឈរលើមូលដ្ឋាននៃកំហុសអង្គច្បាប់, កំហុសជាក់ស្តែងនៅ

¹ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំដោះលែងបន្ទាន់របស់លោកនួន ជា, លោក ខៀវ សំផន និង អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ, ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារលេខ: E50 ។

² បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំដោះលែងបន្ទាន់របស់លោកនួន ជា, លោក ខៀវ សំផន និង អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ដែលបានដាក់ក្នុងនាមជាម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ, ចុះថ្ងៃទី ៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារលេខ: E50/2/1/1 ។

³ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធប្រឆាំងនឹង សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំដោះលែងបន្ទាន់របស់លោកនួន ជា, លោក ខៀវ សំផន និង អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ, ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារលេខ: E50/2/1/1/1 ។

⁴ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃចម្លើយតបរបស់ កសព។

ក្នុងការអនុវត្តធនានុសិទ្ធិ និង កំហុសលើអង្គហេតុ។ បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តីគឺបាន ផ្អែកទៅលើកំហុសអង្គច្បាប់ និងកំហុសលើអង្គហេតុ ហើយនិងអនុលោមតាមវិធាន ១០៥នៃវិធាន ផ្ទៃក្នុង ហេតុនេះហើយមេធាវីការពារក្តីមិនតម្រូវឱ្យបង្ហាញនូវកំហុសពិតប្រាកដនៅក្នុងការអនុវត្ត ធនានុសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងតាមការចោទប្រកាន់នៅក្នុងចម្លើយរបស់ កសព នោះ ទេ។ ដោយសារតែ ចម្លើយតបនោះមិនបាននិយាយអំពីសារធាតុនៃមូលហេតុបណ្តឹងសាទុក្ខដែល បានលើកឡើងដោយមេធាវីការពារក្តីនោះ ដូច្នេះវាត្រូវតែបដិសេធចោល។

៣. មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើឱ្យពិចារណាថាអំណះអំណាងភាគច្រើនដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងចម្លើយ តបរបស់ កសពនោះ ត្រូវបានដោះស្រាយយ៉ាងពេញលេញនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវី ការពារក្តី។ ប៉ុន្តែ មានចំណុចមួយដែលថា សហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើកឡើងជាច្រើនលើកច្រើន សារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់ថា: “ជនជាប់ចោទបានខកខាន[...]មិនបានបង្ហាញអំពី កំហុសនៅក្នុងការអនុវត្តធនានុសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលនាំឱ្យមានព្យសនកម្មដល់ ជនជាប់ចោទ”⁵។

៤. មេធាវីការពារក្តីយល់ឃើញថា ការឃុំខ្លួនខុសច្បាប់បណ្តាលឱ្យមានព្យសនកម្ម។

៥. មាត្រា ៩(៥)នៃកតិការសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ (ICCPR) បានចែង ថា: “ជនណាដែលទទួលរងគ្រោះនៃការចាប់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួនដោយខុសច្បាប់ត្រូវតែមានសិទ្ធិក្នុងការ ទទួលបានសំណង”។ សិទ្ធិនេះមានជាស្វ័យប្រវត្តិ កាលណាព្យសនកម្មត្រូវបានសន្មត់។ លោក Stefan Trechsel បានលើកឡើងនៅក្នុងការអត្តាអធិប្បាយរបស់គាត់អំពីអនុសញ្ញាអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិ មនុស្ស (ECHR) និង (ICCPR) ដែលបានជំទាស់យ៉ាងពិតប្រាកដនៅក្នុងការបកស្រាយមាត្រា ៥(៥)នៃ ECHR ថាវាស្រដៀងគ្នាទៅនឹងមាត្រា ៩(៥)នៃ ICCPR ហើយថា ផ្នែកនេះ “ត្រូវតែ អានថា: ការសន្មត់តាមផ្លូវច្បាប់ថា: ការឃុំខ្លួនដោយខុសច្បាប់តែងតែបង្កឱ្យមានការខូចខាត ទោះបីជាវាមិនមែនជា លក្ខណៈប្រាក់កាសក៏ដោយ”⁶ ។

⁵ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃចម្លើយតបរបស់ កសព។ សូមពិនិត្យមើល កថាខណ្ឌទី ១១នៃចម្លើយតបនេះផងដែរ។

⁶ Stefan Trechsel, សិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ (២០០៥) ទំព័រ ៥០០ ។

III. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៦. សំរាប់ហេតុផលទាំងអស់នេះ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើឱ្យពិចារណាថា៖ ព្យួសនកម្មត្រូវបានបង្ហាញ និងសូមរក្សានូវអំណះអំណាងរបស់ខ្លួន ហើយនិង ស្នើសុំដាក់នៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ មេធាវីការពារក្តី។

ភាគី	កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះរបស់មេធាវី	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
មេធាវីការពារក្តី អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ	ថ្ងៃទី៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១	លោកធាត់ ពៅស៊ាង Diana ELLIS, QC	ភ្នំពេញ	